ZONDAG 17.

Over de opstanding van Christus.

Onze Zaligmaker Jezus Christus heeft, om ons alleen en volkomen zalig te maken, twee zaken moeten verrichten: 1e. De zaligheid voor ons verdienen; 2e. de verdiende zaligheid ons toeëigenen. Deze beide dingen heeft Hij gedaan in verschillende staten. Hij verdiende voor ons de zaligheid in de *staat der vernedering,* door Zijn menswording, lijden, kruisiging, sterven en nederdaling ter hel; welke Artikelen al in de vorige Zondagen verklaard zijn. Hij eigent ons de verdiende zaligheid toe in *de staat van Zijn verhoging,* waartoe de nu volgende Artikelen behoren, waarin (ons) aangewezen wordt, dat Hij is opgestaan van de doden, opgevaren ten hemel, dat Hij zit ter rechterhand des Vaders en vandaar zal wederkomen om te oordelen. De eerste trap [1]) van Zijn verhoging is:„dat Hij ten derden dage wederopgestaan is van de doden." Van dit Artikel wordt nu verder in deze Zondag(safdeling) een verklaring gegeven, n.l. in Vraag 45.

Vraag 45: Wat nut ons de *opstanding* van Christus?
Antwoord. Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid die Hij ons door Zijn dood verworven had [a]), kon deelachtig maken b). Ten andere worden ook wij door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven c). Ten derde is de opstanding van Christus een zeker (onder)pand van onze zalige opstanding d).

a. Matth. 28 : 5v., Mark. 16 : 5v., Luk. 24 : 4-7, Hand. 2 : 24 en 30-32; id. 13 : 30v.
b. Rom. 4 : 25, 1 Kor. 15 : 16-18, 1 Petrus 1 : 3-5 en 21; id. 3 : 21.
c. Rom. 6 : 4-12, Ef. 2 : 5v., Kol. 3 : 1-4, Hebr. 9 : 14.
d. 1 Kor. 15 : 12- 14, Rom. 8 : 11, Fil. 3 : 20v.

Uiteenzetting van de opstanding van Christus.

Tot nog toe zijn die delen van het ambt van de Middelaar verklaard, die Hij op aarde, in de staat van Zijn vernedering, trapsgewijze uitgevoerd heeft. Nu volgt in de Geloofsbelijdenis de staat van Zijn verhoging, zowel op aarde als in de hemel; hetgeen Hij uit de hemel ook trapsgewijze uitgevoerd heeft en nog uitvoeren zal. De eerste trap van Zijn verhoging die het dichtst op Zijn vernedering volgt, is (geweest) de opstanding, waarvan wij in de Artikelen belijden, dat Hij ten derden dage is opgestaan van de doden; d.w.z. Christus heeft op de derde dag, nadat Hij gestorven en begraven was, de dood van Zich verdreven, Zijn dode lichaam opgewekt en levend gemaakt, en weer met Zijn ziel verenigd, heerlijk en onsterfelijk uit het graf in het licht, en ten aanschouwe van Zijn discipelen gesteld, en dat door Zijn eigen Goddelijke kracht.

Inzake dit Artikel nu zijn dit de voornaamste vraagstukken:

1. Of Christus wel opgestaan is.

2. Hoe Hij opgestaan is; waarbij ook over de (bijzondere) omstanigheden van Zijn opstanding gehandeld wordt.

3. Waarom Hij opgestaan is; en over de oorzaak daarvan.

4. Welke vruchten de opstanding meebrengt.

1. ***Of Christus wel opgestaan is.***

Joden, Turken en andere goddeloze mensen, zoals *Celsus,* ontkennen dat Christus van de doden verrezen is, en drijven de spot met ons geloof. Maar zowel met Goddelijke als menselijke getuigenissen bewijzen wij krachtig, dat Hij werkelijk verrezen is.

De *Goddelijke getuigenissen* daarvoor zijn:

1e. Die van de Heilige Geest, die door (middel van) de Apostelen en Evangelisten in de Evangeliebladen te vinden zijn, die men zonder enige twijfel dient te geloven, al zouden de Apostelen en Evangelisten ook zaken kunnen meedelen, die zij zelf niet gezien hebben. Want „indien wij de getuigenis der mensen aannemen, de getuigenis Gods is meerder", 1 Joh. 5 : 9.
2e. Het getuigenis der Engelen, die daartoe uit de hemel gezonden zijn. „Wat zoekt gij den Levende bij de doden? Hij is hier niet, maar Hij is opgestaan", Luk. 24 : 5v.
3e. Tal van verschijningen van Christus, waardoor Hij Zichzelf aan Zijn discipelen weer levend bewezen heeft. Leest maar inzake de waarheid van de opstanding van Zijn lichaam. Lukas 24, Johannes 20 en 21 en Hand. 1 : 3. Tot de *menselijke getuigenissen* behoren die van de vrouwen, van de Apostelen, van de vijfhonderd discipelen en zelfs van Paulus, 1 Kor. 15 : 6. Want dat zijn allen aanschouwende getuigen geweest, die Christus weer levend gezien, getast, met Hem gesproken en veertig dagen met Hem omgegaan hebben.

Maar dit stuk zal bij de nog volgende vragen inzake de omstandigheden, oorzaken en vruchten van Zijn opstanding nog duidelijker bevestigd worden. Want de oorzaken, waarom men stellig geloven moet dat Christus opgestaan is, komen merendeels bij het derde punt aan de orde. Dan zullen wij ze dus nader uiteenzetten. En daarom gaan wij nu tot de tweede vraag over.

2. *Hoe Christus opgestaan is.*
De wijze waarop Christus opstond, wordt door de nu volgende (bijzondere) omstandigheden nader verklaard.
1. Christus is *waarlijk* opgestaan, d.w.z.: Zijn lichaam en ziel, die door de dood gescheiden waren, zijn weer verenigd; en Hij Die werkelijk gestorven was, is ook werkelijk (uit de doden) verrezen. Want zoals de ontvangenis, het lijden en de dood van Gods Zoon in waarheid plaatsvond, en niet maar bepaalde verschijnselen

waren (zoals *Marcion* verdichtte), zo is ook eveneens Zijn Opstanding een waarachtige opstanding.
Dezelfde Persoon Die geleden had, en hetzelfde lichaam dat gestorven was, d.w.z. dezelfde Jezus Christus, God en Mens, Die in het vlees gedood werd, is ook naar het vlees weer opgestaan. Want de val en wederopstanding kunnen niet apart, afzonderlijk, maar dienen steeds van één en hetzelfde verstaan te worden. Want als men zegt dat iets weer opstaat, dan moet hetzelfde tevoren gevallen zijn.
En niet alleen dezelfde Persoon is herrezen naar het vlees, maar ook *hetzelfde vlees,* daar het een waarachtig menselijk lichaam bleef en het wezen en de wezenlijke eigenschappen daarvan behield; echter zó, dat het bevrijd is van alle zwakheden, waaraan het vroeger onderworpen was, d.w.z. dat het thans verheerlijkt en versierd is met onsterfelijkheid en hemelse gaven; echter niet vergoddelijkt of in een geest herschapen, Luk. 24 : 39: „Ziet Mijne handen en Mijne voeten; want Ik ben het Zelf. Tast Mij aan en ziet, want een geest heeft geen vlees en benen, gelijk gij ziet dat Ik heb." (vgl. de N.G.B., art. 19).
2. Hij is werkelijk *uit het graf gegaan,* tegen de wil van de wachters in, die met verschrikking geslagen werden en wegvluchtten. Dus is Christus' lichaam niet éérder uit het graf geweest, en ook niet, toen het eruit gegaan was, erin gebleven; en ook is het niet, toen het verheerlijkt was, overal verspreid geweest. Want de verheerlijking betekent niet een ongedaan-maken van Zijn menselijke natuur (vgl. hiervoor weer art. 19 N.G.B.). En dit is een eeuwig onderscheid tussen God en het schepsel, dat God krachtens de oneindigheid van Zijn Wezen overaltegenwoordig is, maar alle creaturen, al zijn ze ook geestelijk, vlug en machtig, zijn toch aan een bepaalde plaats gebonden, naar de eigenschappen van hun wezen.
3. Hij stond voorts op *door Zijn eigen macht,* niet naar het vermogen des vleses, dat dood was en niets van zichzelf kon ten uitvoer brengen, maar_naar het vermogen der Godheid, overeenkomstig Christus' woorden in Joh. 2 : 19: „Breekt dezen tempel en in drie dagen zal Ik denzelve oprichten." 10 : 18: „Ik heb macht hetzelve (n.l. Zijn leven) af te leggen en heb macht hetzelve wederom te nemen." En in Joh. 5 : 21 zegt Hij: „Want gelijk de Vader de doden opwekt en levend maakt, alzo maakt ook de Zoon levend die Hij wil." Als het dus zo is, dat Hij, toen Hij dood was, Zichzelf kon levendmaken, veel meer zal Hij, nu Hij leeft, ons van de doden kunnen opwekken.

Tegenwerping. Ja, maar de Vader heeft de Zoon opgewekt, volgens Rom. 4 : 24, Ef. 2 : 20, Hand. 2 : 32 en 3 : 15. Dus heeft de Zoon Zichzelf niet opgewekt.
Antwoord. Wanneer enig werk, dat uitgevoerd wordt bij de schepselen, aan één Persoon van de Heilige Drie-eenheid toegeschreven wordt, dan worden de andere Personen daarvan niet buitengesloten. Want zulke werken zijn aan al de drie Personen gemeen(schappelijk), al blijft ook de orde der Personen in het uitvoeren bewaard. Zo heeft dus de Vader wel de Zoon opgewekt, maar dóór de Zoon; niet als door een instrument, maar als door een ander Persoon, die hetzelfde Wezen en dezelfde macht bezit als de Vader. Want hetgeen de Vader doet, dat doet ook de Zoon desgelijks. Dus is de Zoon door de Vader opgewekt door Zichzelf. Hij heeft Zichzelf door Zijn Geest opgewekt: de Heilige Geest heeft Zelf door Zichzelf, en niet) door een ander, het lichaam van Christus levendgemaakt.

4. Hij is *op de derde dag* opgestaan. 1e. Naar de Schriften, 1 Kor. 15 : 4. 2e. Naar Jona's voorbeeld, Matth. 12 : 39, Jona 2: 2. 3e. Naar Zijn eigen voorzegging, Matth. 12 : 19, Mark. 10 : 34, Luk. 18 : 33 en Joh. 2 : 19. 4e. Hij heeft zonder verderving weer moeten opstaan, volgens de profetie van Ps. 16 : 10, vgl. Hand. 2 :

27: „Noch zult (Gij) Uwen Heilige overgeven om verderving te zien.” Hij heeft dus niet al op de éérste dag moeten opstaan, opdat men stellig — op grond van Zijn vertoeven in de dood — zou weten, dat Hij werkelijk gestorven was. Deze omstandigheid dient ook, om ons geloof te bevestigen. Want aangezien niet slechts het lijden en de dood van deze Persoon, maar ook Zijn opstanding met de Heilige Schrift overeenkomt, zo zijn wij ervan verzekerd, dat niemand anders de beloofde Messias is. Want alleen déze Jezus, en niemand anders dan Hij! is door Zijn eigen macht op de derde dag van de doden opgestaan; hetgeen tevoren al van de Messias voorzegd was.
Als nu iemand hiertegen in wil brengen, dat Hij niet drie héle dagen in het graf gelegen heeft, dan diene als antwoord, dat het voldoende geweest is, dat de tijd die Hij in het graf doorgebracht heeft, de derde dag wel aangeroerd, hoewel niet volkomen vervuld heeft. Hij was n.l. gedurende een deel van de eerste dag, héél de tweede dag en een deel van de derde in het graf.
Tenslotte is Hij zo verrezen, dat Hij Zich aan vele mannen en vrouwen vertoond heeft om gezien te worden, en dat Hij, nadat Hij veertig dagen met Zijn jongeren omgegaan was, toen pas ten hemel opgevaren is.

*3. **Waarom Christus opstond; of over de oorzaken, waarom Christus moest opstaan.***

Hier dient men op alle oorzaken te letten, waarom het nodig was, dat Christus van de doden moest verrijzen. Want als Hij de Middelaar wilde zijn, moest noch mocht Hij door de dood (vast)gehouden worden.

De oorzaken waarom Christus weer heeft moeten opstaan, zijn deze vier.

1. Om de eer en heerlijkheid van Hemzelf en van Zijn Vader, Rom. 1 : 4: „Die krachtiglijk bewezen is te zijn de Zone Gods, uit de opstanding der doden", en Joh. 17 : 1: „Vader, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijke.” Want de eer van de Zoon is de eer van de Vader.

2. Omdat de Profeten voorzegd en geprofeteerd hadden, dat Christus niet alleen lijden en sterven, maar ook verrijzen zou, Ps. 16 : 10 en Hand. 2 : 27 en 29; en id. 13 : 33 en 37: „Want Gij zult Mijne ziel in de hel niet verlaten; Gij zult niet toelaten, dat Uwe Heilige de verderving zie"; Jes. 53 : 10: „Als zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien; en het welbehagen des HEEREN zal door zijn hand gelukkiglijk voortgaan"; Matth. 12 : 39v.: „Hun zal geen teken gegeven worden dan het teken van Jonas, den profeet. Want gelijk Jonas drie dagen en drie nachten was in den buik des walvis, alzo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten wezen in het hart der aarde"; Joh. 20 : 9: „Want zij wisten nog de Schrift niet, dat Hij (n.l. Christus) van de doden moest opstaan.” Zoals ook *Daniël* leert, dat Hij uitgeroeid zou worden, maar dat Hij nochtans tot in der eeuwigheid regeren zal, Dan. 9 : 26 en 7 : 14. Om deze en nog andere voorzeggingen was het noodzakelijk, dat Christus zou lijden en weer zou opstaan. Want de Heilige Schrift moet vervuld worden, Matth. 26 : 54: „Hoe zouden dan de Schriften vervuld worden, die zeggen, dat het alzo geschieden moet?" Namelijk omdat het onveranderlijke besluit Gods in de Schriften geopenbaard is, waarvan de Apostelen spreken, Hand. 4 : 27v.: „Want in der waarheid zijn vergaderd tegen Uw heilig Kind Jezus, Welken Gij gezalfd hebt, beiden Heródes en Pontius Pilatus met de heidenen en de volken Israëls; om te doen al wat Uw hand en Uw raad te voren bepaald had dat geschieden zou.” Hiertoe behoren ook Christus' eigen voorzeggingen, Matth. 17 : 23: „Zij zullen Hem (n.l. de Zoon des mensen) doden

en ten derden dage zal Hij opgewekt worden", en Joh. 2 : 19: „Breekt dezen tempel en in drie dagen zal Ik denzelve oprichten."

3. Omdat de waardigheid en macht van deze Persoon zo groot was, dat Hij onmogelijkerwijs in de dood zou hebben kunnen blijven (ook al was dat niet tevoren gezegd geweest), zoals Petrus betuigt in Hand. 2 : 24: „Alzo het niet mogelijk was, dat Hij van denzelve dood zoude gehouden worden." Want, ten eerste, Hij was Gods eniggeboren Zoon, Die door de Vader zeer geliefd werd, Joh. 3 : 35: „De Vader heeft den Zoon lief en heeft alle dingen in zijn hand gegeven", en id. 3 : 16: „Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eniggeboren Zoon gegeven heeft." De Vader kón Hem in de dood niet verlaten.
Voorts was Hijzelf God, de Auteur en Fontein van het leven, Joh. 11 : 25: „Ik ben de Opstanding en het Leven", Joh. 5 : 26: „De Vader heeft ook den Zoon gegeven het leven te hebben in Zichzelven", en id. 5 : 21: „Gelijk de Vader de doden opwekt en levend maakt, alzo maakt ook de Zoon levend die Hij wil." Het zou dus zeer ongerijmd zijn geweest, als Hij in de dood zou blijven, Die aan alle dingen Zelf het leven, de adem, ja alles geeft, Joh. 10 : 28: „Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid en niemand zal dezelve uit Mijne hand rukken."

Tenslotte was Hij een rechtvaardig Mens, en had Hij door het lijden en de dood, genoegzame voldoening geschonken voor onze zonden, die op Hem lagen. Waar nu geen zonden meer zijn, daar heerst de dood ook niet meer, Hebr. 10 : 14: „Met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden", en Rom. 6 : 10: „Dat Hij gestorven is, dat is Hij der zonde eenmaal gestorven; en dat Hij leeft, dat leeft Hij Gode."

4. Het ambt van de Middelaar is dusdanig, dat het niet bediend en uitgevoerd bad kunnen worden, als Hij in de dood gebleven was.
Want de Middelaar moest God en Mens zijn, en in eeuwigheid regeren, Ps. 45 : 7: „Uw kroon, o God, is eeuwiglijk en altoos; de scepter Uws Koninkrijks is een scepter der rechtmatigheid"; 2 Sam. 7 : 13v.: „Ik zal den stoel zijns koninkrijks bevestigen tot in eeuwigheid. Ik zal hem zijn tot een Vader, en hij zal Mij zijn tot een zoon"; Ps. 89 : 36-38: „Ik heb eens gezworen bij Mijne heiigheid: Zo Ik aan David liege! Zijn zaad zal in der eeuwigheid zijn, en zijn troon zal voor Mij zijn gelijk de zon. Hij zal eeuwiglijk bevestigd worden gelijk de maan, en de Getuige in den hemel is getrouw. Sela"; Ez. 34 : 24: „Ik, de HEERE, zal hun tot een God zijn, en Mijn knecht David zal Vorst zijn in het midden van hen"; Dan. 7 : 27: „Het rijk en de heerschappij en de grootheid der koninkrijken onder den gansen hemel, zal gegeven worden den volke der heiligen der hoge plaatsen, welks Rijk een eeuwig Rijk zijn zal; en alle heerschappijen zullen Hem eren en gehoorzamen"; Jes. 9 : 6: „Der grootheid dezer heerschappij en des vredes zal geen einde zijn"; Luk. 1 : 33: „Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn." Zo was het dan nodig, dat de menselijke natuur, het zaad Davids, weer verwekt zou worden en regeren.

Verder moest de Middelaar God en Mens, èn onze Broeder zijn, om altijd voor ons te bidden, en als een eeuwig Priester voor God te verschijnen, volgens Ps. 110 : 4: „Gij zijt Priester in eeuwigheid, naar de ordening Melchizédeks"; Rom. 8 : 34: „Christus is het Die gestorven is; ja, wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt." Tenslotte moest de Middelaar ook Mens zijn, om met Zijn hand en macht aan de gemeente alle weldaden, die Hij door Zijn dood verdiend

had, n.l. de gerechtigheid, de Heilige Geest, het eeuwige leven en de heerlijkheid te geven en toe te eigenen; opdat Hij Middelaar zijn zou, niet alleen dank zij Zijn verdienste, maar ook door krachtige werking en toe-eigening. Want het was niet genoeg, dat Hij deze goederen voor ons verdiend had, maar Hij moest ze ons ook meedelen; en door de Heilige Geest te zenden, moest Hij bewerken [1]), dat wij Die door het geloof ontvangen, aangezien wij dood zijn door de zonden, en zonder Zijn genade Die nooit zouden hebben kunnen ontvangen. Vgl. 1 Kor. 15 : 21: „Dewijl de dood door een mens is, zo is ook de opstanding der doden door een Mens"; Joh. 1,: 16: „Uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen ook genade voor genade"; id. 16 : 7: „Indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen; maar indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden."

En hoewel Hij ons krachtens Zijn Godheid de weldaden van Zijn dood had kunnen schenken, zoals wij ook door Haar kracht gerechtvaardigd en tot een nieuw leven wedergeboren worden, nochtans — zoals God besloten had om door de Middelaar, als Mens, de doden op te wekken, 1 Kor. 15 : 21, en ze door een Man te oordelen, Hand. 17 : 31 — zo ook had Hij besloten om door dezelfde Middelaar, ons de gerechtigheid, de Heilige Geest en alle andere weldaden te schenken, opdat Hij de enige en volkomen Zaligmaker zijn zou, en de wederoprichting van de menselijke natuur door een mens, n.l. de Middelaar geschieden zou.

Tegenwerping. Christus was ook onder het Oude Testament, dus vóór Zijn menswording, al Middelaar, en heeft buiten Zijn mensheid aan de voorvaderen die weldaden (al) geschonken. Daarom is het (eigenlijk) niet nodig geweest, dat Hij Mens zou worden, sterven en weer opstaan.

Antwoord. Eertijds is Hij weliswaar de Middelaar geweest en maakte Hij de voorvaders levend, maar op die voorwaarde, dat Hij te Zijner tijd Mens zou worden, zou sterven en weder opstaan; d.w.z. Hij heeft dat gedaan, omdat Hij Mens worden zou en eeuwig zou blijven. Anders zou Hij dat eertijds evenmin hebben kunnen doen als nu, indien Hij n.l. de aangenomen natuur niet tot in eeuwigheid behouden zou; volgens Christus' woorden, Joh. 6 : 51 en 53: „Ik ben dat levende Brood Dat uit den hemel nedergedaald is; zo iemand van dit Brood eet, die zal in der eeuwigheid leven", enz. „Tenzij dat gij het vlees des Zoons des mensen eet en Zijn bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelven"; en id. 5 : 27: De Vader heeft de Zoon „macht gegeven ook gericht te houden, omdat Hij des mensen Zoon is"; Hebr. 13 : 8: „Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid."

De Middelaar moest zo *sterven,* dat Hij de dood in Zichzelf en in ons zou overwinnen, en Zijn vijanden zou te schande maken, die Hem in Zijn sterven bespotten en verweten: „Anderen heeft Hij verlost, Hij kan Zichzelven niet verlossen", Matth. 27 : 42; en opdat Hij aldus vervullen zou: „De dood is verslonden tot overwinning", 1 Kor. 15 : 45. Daarom mocht Hij niet in de dood blijven of door de dood overwonnen worden.

God wil ons op deze manier *levendmaken,* opdat wij, in de menselijke natuur van Zijn Zoon ingeplant, door Hem gedragen worden, en wij het leven uit Hem zouden putten, zoals de ranken het doen uit de wijnstok, en de leden het ontvangen van het hoofd, vgl. Joh. 15 : 4-6, Ef. 4 : 15v. en id. 5 : 23 en 30.

Daarom moest dit aangenomen vlees van de Zoon niet in de dood blijven, maar weer verrijzen en met een eeuwig leven bekroond worden, opdat Hij aan Zijn lidmaten hetzelfde leven zou meedelen, aangezien uit een hoofd dat dood is, geen enkel leven kan afvloeien in andere lidmaten.

De oorzaken die Christus bewogen hebben om op te staan, en het doel waartoe dat geschiedde, worden in de Schrift genoemd te zijn: de eer van Christus én onze zaligheid.
Zo is Christus dus weer verrezen: om de *eer* van Hemzelf en van Zijn Vader, opdat het blijken zou, dat Hij zulk een Zoon van God is, als Hij gezegd had dat Hij was, volgens Hebt 2 : 10: „Want het betaamde Hem, om Welken alle dingen zijn en door Welken alle dingen zijn, dat Hij vele kinderen tot de heerlijkheid leidende, den oversten Leidsman hunner zaligheid door lijden zou heiligen", en Rom. 6 : 4: „Wij zijn dan met Hem begraven door den doop in den dood, opdat gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden"; Joh. 17 : 1: „Vader, de ure is gekomen, verheerlijk Uwen Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijke", en Rom. 1 : 4: Hij is krachtiglijk bewezen Gods Zoon te zijn uit de opstanding der doden.

Maar ook om ons en om *onze zaligheid,* en wel op drieërlei wijze:
1e. Om onze rechtvaardigmaking, Rom. 4 : 25: Hij „is overgeleverd om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking" Want het lijden van de Middelaar moest ertoe dienen, opdat Hij ons rechtvaardig kon maken, d.w.z. dat Hij door Zijn dood voor onze zonden volkomen heeft moeten betalen, als Hij voor ons de vergeving der zonden, de gerechtigheid en het eeuwige leven zou verdienen; zoals Hij ook tot een getuigenis van Zijn volkomen voldoening weer uit de dood opkomen moest. Want als Hij in de dood gebleven was, dan zou dat een bewijs geweest zijn, dat Hij onder de last van Gods toorn gebleven was en dat Hij ons niet had kunnen verlossen van de zonde en de dood; want waar de dood is, daar is ook de zonde. Daarom is Hij dus weer verrezen om onze rechtvaardigmaking, enerzijds opdat wij ervan verzekerd zouden zijn, dat Hij voor onze zonden in het oordeel Gods genoeg- gedaan had, en anderzijds opdat Hij de verdiende gerechtigheid en het leven ons zou kunnen toedienen en schenken.
2e. Om onze wedergeboorte. Want het was niet voldoende, dat wij dank zij de weldaad van de Middelaar eenmaal van de schuld zouden bevrijd worden, maar ook onze natuur moest weer door de Heilige Geest vernieuwd worden, opdat wij daarna God niet langer met onze zonden vertoornen, maar ons leven in nieuwheid des Geestes zouden doorbrengen. Daarom verbindt Paulus de weldaad van de rechtvaardigmaking aan die van de heiligmaking, in Rom. 6 : 4: „Wij zijn dan met Hem begraven door den doop in den dood, opdat gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden", en in 1 Kor. 1 : 30: „Hij is ons geworden wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing."
3e. Opdat Hij tenslotte onze lichamen zou opwekken van de doden, en de gemeente zou verheerlijken in de hemel. Want de Zoon van God maakt ons heilig en rechtvaardig, opdat Hij ons daarna in eeuwigheid zal kunnen verheerlijken, Joh. 17 : 24: „Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijne heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt"; Joh. 6 : 40: „Dit is de wil Desgenen Die Mij gezonden heeft, dat een iegelijk die den Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage"; Rom. 8 : 30: „En die Hij te voren verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt."

4. ***Welke vruchten de opstanding van Christus voortbrengt.***

Het zijn twee onderscheiden vragen: Waarom Christus opgestaan is? én: welke vrucht dat voortbrengt? Want niet alle oorzaken van Zijn opstanding zijn ook vruchten daarvan, maar alleen de doeleinden waartoe Hij verrezen is, én de oorzaken die Hem daartoe bewogen hebben, en zulks dan nog weer in verschillend opzicht. Want ten opzichte van Christus zijn de rechtvaardigmaking, heiligmaking en heerlijkmaking van ons de doeleinden waarvoor Hij opgestaan is; want Hij is opgestaan om ons die weldaden mee te delen. Maar wat betreft het feit, dat deze ons nu metterdaad gegeven en voor ons verkregen worden, zijn het werkingen en vruchten daarvan.
Welnu, de vruchten der opstanding zijn tweeërlei, waarvan sommige aan Christus toebehoren, en andere aan ons. Aan Christus behoort deze heerlijke vrucht der opstanding, dat Hij daardoor bewezen is de eniggeboren en natuurlijke Zoon van God te zijn, zoals de Apostel daarvan getuigt in Rom. 1 : 4 en Hand. 13 : 33, in welke laatste tekst hij zegt, dat door de opstanding de profetie vervuld is uit de tweede Psalm: „Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd.” Zo is dus Christus' opstanding een vast bewijs van Zijn godheid, n.l. omdat Hij niet door de kracht van een ander, maar door die van Hemzelf het menselijk vlees uit de dood levendgemaakt heeft. Bovendien is ook Zijn menselijke natuur met hemelse gaven, onsterfelijkheid en heerlijkheid versierd, zoals die (gaven) de Persoon van Gods Zoon, het Hoofd, de Gebieder en Koning der gemeente betaamden. Jes. 53 : 8 en 10: „Hij is uit den angst en uit het gericht weggenomen; en wie zal Zijn leeftijd uitspreken?" „Als zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien, Hij zal de dagen verlengen; en het welbehagen des HEEREN zal door zijn hand gelukkig voortgaan"; Ef. 1 : 19-22: God heeft Zijn macht „gewrocht in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt en heeft Hem gezet tot zijn rechterhand in den hemel; verre boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en allen naam, die genaamd wordt niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomende; en heeft alle dingen Zijnen voeten onderworpen en heeft Hem der Gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen.”

De vruchten die ons uit Christus' opstanding ten nutte komen en ons toebehoren, zijn velerlei.

In het algemeen (gesproken) zijn alle vruchten van Christus' dood ook vruchten van Zijn opstanding. Want door Zijn opstanding wordt Zijn dood krachtig en eigent Hij ons de weldaden toe, die Hij door Zijn dood verdiend heeft; en zo brengen beide enerlei weldaden voort, alleen met dit verschil, dat ze op een andere wijze door de dood verkregen zijn dan ze door de opstanding gegeven en toegepast worden. Want het was niet nodig, dat het verdienen steeds voortduurde, zoals het wel nodig was, dat het geven en toeëigenen steeds maar geschieden moest, zowel onder het Oude als onder het Nieuwe Verbond. Daarom is het ook nodig, dat de Middelaar er steeds is én er geweest is, opdat Hij de weldaden die Hij eenmaal verdiend heeft, de Gemeente ook steeds zou kunnen toeëigenen; want zulks kon zonder de Middelaar niet geschieden; zomin als de Gemeente ook maar één ogenblik zonder Hem kon of zal bestaan

Zo heeft dus de Middelaar onder het Oude Testament de weldaden van Zijn toekomstige dood aan de voorvaderen gegeven, door de kracht en waardigheid van Zijn toekomstige opstanding; zoals Hij ze ons nu schenkt ná Zijn opstanding.

Maar laat ons eens enkele vruchten ervan in het bijzonder bespreken!
In de Catechismus worden er drie voorname genoemd.

Allereerst de bevestiging van ons geloof inzake de volkomen gerechtigheid, die Christus voor ons verdiend heeft, én de toe-eigening van Zijn weldaden.

Van de verdiensten: dat n.l. door Zijn dood voor onze zonden volkomen voldaan is. Want al één zonde waarvoor niet betaald zou zijn, zou ons in de dood gehouden hebben! Want waar zonden zijn, daar is de dood, Rom. 6 : 23. Hij was onze Borg, Die op Zich genomen had om al onze schulden volkomen te betalen; en Hij was in een kerker geworpen, waaruit Hij in der eeuwigheid niet zou losgelaten zijn, als Hij niet tot de laatste kwadrantpenning betaald had. Maar Hij *is* losgelaten, en dus hééft Hij tot de laatste penning betaald!

Van onze gerechtigheid: n.l. dat wij door God van al onze schulden vrijgesproken zijn, om de voldoening van Christus vergeving der zonden heb- benen gerechtvaardigd zijn, Rom. 4 : 25: „Hij is opgewekt om onze rechtvaardigmaking", en id. 4 : 7: „Zalig zijn ze, welker ongerechtigheden vergeven zijn."

Van de toepassing van Zijn weldaden. Want Hij zou ons die niet hebben kunnen toepassen en schenken, als Hij in de dood gebleven was, aangezien Hij dan niet meer bestaan zou hebben. En wie niet bestaat, kan ook niets doen. En, zoals gezegd: die Middelaar moest ons de gerechtigheid en Eet leven verdienen en tevens toeëigenen. Daarom staat er in Joh. 7 : 39: „De Heilige Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was", en in Rom. 4 : 25: „Hij is opgewekt om onze rechtvaardigmaking"; d.w.z. om ons de rechtvaardigheid te schenken en toe te passen; want daarmee geeft hij te kennen, dat onze zonden door Zijn dood weggenomen zijn, en dat door Zijn opstanding ons de gerechtigheid teruggeschonken en weer opgericht is.

En voorwaar! toen Christus stierf, zijn onze zonden in Hem verdoemd; en nu Hij opgestaan is, zijn wij in Hem gerechtvaardigd. Dit verklaart de Apostel ook in andere teksten. Want wanneer hij als volgt een besluit maakt, 1 Kor. 15 : 17:,En indien Christus niet opgewekt is, zo is uw geloof tevergeefs, zo zijt gij nog in uw zonden", dan geeft hij daarmee juist het tegengestelde te kennen: n.l. dat, aangezien Christus wél opgewekt is, ons geloof ook niet ijdel is, en dat wij niet meer in onze zonden zijn, maar daarvan gerechtvaardigd. Datzelfde bewijst hij ook, wanneer hij tegenover de verdoemenis niet alleen de dood, maar ook de opstanding van Christus stelt, zeggende: „Wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is; ja, wat meer is, Die ook opgewekt is", Rom. 8 : 34.

a. Over de eerste vrucht wordt in de Catechismus aldus gesproken: „Christus heeft door Zijn opstanding de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij ons door Zijn dood verworven had, kon deelachtig maken."

b. In de tweede plaats: De schenking van Zijn Heilige Geest én de opwekking tot een nieuw leven; d.w.z. de opstanding onzer ziel uit de geestelijke dood der zonden, waarvan de Heere Christus tot de Farizeeën zegt: „Laat de doden hunne doden begraven", Matth. 8 : 22; en Paulus in Ef. 2 : 1: Gij waart dood door de misdaden en zonden.

Deze nuttigheid leert ook Christus in Joh. 5 : 25: „De ure komt en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven.” Want Christus is niet alleen in Zichzelf, maar ook in al Zijn lidmaten gestorven én verrezen. Daarom maakt Hij ons — zoals Hij niet meer sterft, maar Gode eeuwig leeft — ook levend en wederbaart Hij ons door Zijn Geest, opdat wij, der zonde gestorven, Gode altoos leven mogen; volgens Paulus' woorden in Rom. 6 : 4v.: „Wij zijn dan met Hem begraven door den doop in den dood, opdat gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden. Want indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding"; 2 Kor. 5 : 15: „Indien Eén voor allen gestorven is, zijn zij allen gestorven. En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen die leven, niet meer zichzelven zouden leven, maar Dien Die voor hen gestorven en opgewekt is"; Kol. 3 : 1: „Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods. (Vers 2:) Bedenkt de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn" (vgl. Fil. 3 : 10). Zo worden wij dus door deze tweede vrucht vermaand tot een nieuw leven, opdat wij mét de Apostel zouden leren kennen „de kracht van Zijn opstanding"; en dat zal geschieden, als wij nu niet meer voor onszelf leven, maar als Christus in ons leeft, Gal. 2 : 20.

Tegenwerping. Maar onder het Oude verbond zijn de vaderen ook al met de Heilige Geest begiftigd en wedergeboren geweest, voordat Christus dus opgestaan was. Dus is dit daar geen vrucht van.
Antwoord. Zeker, ook onder het Oude verbond werd de Heilige Geest al aan de vaderen geschonken, maar in veel geringer mate dan nu! en toch reeds dank zij de vooruitwerkende kracht van Christus' opstanding, die nog plaats hebben moest. Want de zending van de Heilige Geest is een werk, dat eerst geschieden moest bij de verheerlijking van de Messias, Joh. 7 : 39: „De Heilige Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was.” Maar de eerstelingen zijn eertijds al aan de vaderen gegeven, door en om de Messias Die nog verheerlijkt zou worden.

c. In de derde plaats: *De opwekking van onze lichamen.* Want de opstanding van Christus als ons Hoofd, is een zeker pand van onze zalige opstanding.
1. Want het behoort tot de eer van het Hoofd, dat ook de lidmaten verheerlijkt zijn. En aangezien Christus ons Hoofd is en wij Zijn lidmaten zijn, zal Hij ons niet in de dood kunnen laten. Want Hij zou geen Hoofd zijn, als Hij geen leden had. Want niemand is een hoofd, dan met betrekking tot de leden. Daarom is het dus nodig, dat een hoofd leden heeft, en wel zulke leden, die aan het verheerlijkte Hoofd gelijkvormig zijn. Ziehier het bewijs van de Apostel in 1 Kor. 15 : 13 en 20: „Indien er geen opstanding der doden is, zo is Christus ook niet opgewekt. Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden en is de Eersteling geworden dergenen, die ontslapen zijn." Dus volgt daaruit, dat er een opstanding der doden is, en dat ook wij zullen opstaan. Deze reden staat onwrikbaar vast, omdat Christus ons niet voorgesteld wordt als een bijzonder Mens, Die voor Zichzelf opstond, maar als Eén door Wie, als de Eersteling, heel de voorraad vruchten geheiligd werd. Dat bevestigt de Apostel op nog meer plaatsen. B.v. in Ef. 2 : 5v.: God heeft ons levend gemaakt met Christus en heeft ons mede opgewekt, en in 1 Thess. 4 : 14: „Indien wij geloven dat Jezus gestorven is en opgestaan, alzo zal ook God degenen die ontslapen zijn in Jezus, wederbrengen met Hem"; en daarmee wordt bedoeld, dat Christus' opstanding een zeker pand is van onze toekomstige opstanding.

2. Als Christus opgestaan is, dan heeft Hij ook de zonde door een volkomen genoegdoening weggenomen, n.l. niet Zijn eigen zonde, maar die van ons. En als Hij de zonde weggenomen heeft, dan ook de dood. Want waar de oorzaak weggenomen is, daar wordt meteen ook verwijderd hetgeen door die oorzaak voortgebracht wordt. „De bezoldiging der zonde is de dood", Rom. 6 : 23. Welnu, Hij heeft de dood weggenomen, zoals bij Zijn opstanding krachtig bewezen is, en dus zal de dood niet meer over ons heersen. En zo is de opstanding van Christus een stellig getuigenis van onze zalige opstanding. Daarom mag men dan stellig concluderen, dat zij, voor wier zonden een volkomen genoegdoening geschiedde, niet in de dood kunnen blijven. Want de opstanding van Christus, als ons Hoofd, is een stellig getuigenis, dat voor de zonden der lidmaten voldaan is Dus volgt daaruit, dat de lidmaten niet in de dood kunnen blijven.
3. Christus is de Tweede Adam, 1 Kor. 15 : 45. Daarom, zoals de eerste Adam voor zichzelf en al zijn nakomelingen de goederen ontvangen en weer verloren heeft, zo heeft de Tweede Adam, Christus, het leven en de heerlijkheid niet alleen voor Zichzelf, maar ook voor al Zijn lidmaten verworven en zal Hij ons deze goederen ook mededelen. Daarom zegt de Apostel in Rom. 5 : 19: „Gelijk door de ongehoorzaamheid van dien énen mens velen tot zondaars gesteld zijn geworden, alzo zullen ook door de gehoorzaamheid van Enen velen tot rechtvaardigen gesteld worden", en in 1 Kor. 15 : 22: „Want gelijk ze allen in Adam sterven, alzo zullen ze ook in Christus allen levend gemaakt worden."
4. In Christus en in ons woont één en dezelfde Geest. Dus zal dan deze Geest in ons, als lidmaten, hetzelfde leven werken als Hij in Christus, het Hoofd, werkt. Want Hij kan in de leden niet ledig zijn of slapen, als Hij in het Hoofd werkt. Met deze reden bewijst de Apostel de opstanding van ons lichaam in Rom. 8 : 11: „En indien de Geest Desgenen Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zo zal Hij Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uwe sterfelijke lichamen levend maken door Zijnen Geest, Die in u woont."
5. Christus is onze Broeder. Daarom zal Hij ons vanwege Zijn liefde, en nog veel minder vanwege Zijn heerlijkheid en macht, in de dood niet verlaten. Want aangezien Hij, toen Hij gestorven was, Zichzelf opgewekt heeft, veel meer zal Hij, nu Hij levend geworden is, ons kunnen opwekken; en aangezien Hij, toen Hij in nederigheid stierf, Zichzelf heeft kunnen opwekken in heerlijkheid, veel meer zal Hij, nu Hij zo heerlijk heerst aan de rechterhand van God, Zijn Vader, ons kunnen opwekken.

Naast deze drie vruchten, zoals de Catechismus die noemt, zijn er nog andere te noemen:
d. De vierde vrucht is: Dat de Schrift ervan getuigt, dat de Messias gekomen is, en dat het deze Persoon geweest is, Die gestorven en op de derde dag weer verrezen is, naar de voorzegging en voorbeelden der Profeten.

e. Ten vijfde: Dat het een zeker bewijs is, dat de Gemeente steeds bewaard en behouden zal worden. Want aangezien de Koning der Kerk leeft en in eeuwigheid regeert, zijn wij er zeker van, dat Hij de Gemeente niet zal verlaten, maar altoos beschermen.

f. De zesde vrucht is: Een eeuwige bewaring der weldaden, n.l. van de toegerekende gerechtigheid, heiigheid en leven, in ons door de Heilige Geest begonnen. Want aangezien Christus opgestaan is, zijn wij er ook zeker van, dat Hij

het Middelaarambt uitvoert, en ons de verlossing en de andere weldaden toepast; hetgeen Hij niet zou hebben kunnen doen, als Hij niet opgestaan was.
De laatste vrucht is de voltooiing van alle weldaden en de verheerlijking der Gemeente. Want daarom is Christus gestorven en weer opgestaan, opdat Hij ons volkomen van de zonde en de dood zou verlossen, en ons tenslotte medeërfgenamen maken zou van Zijn Koninkrijk en heerlijkheid, Kol. 1 : 18: „Hij is het Hoofd des lichaams, namelijk der Gemeente, Hij Die het Begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zoude zijn"; Rom. 8 : 17: „Indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen: erfgenamen Gods, en medeërfgenamen van Christus", en Joh. 14 : 3: „Zo wanneer Ik henen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben."

Tegenwerping 1. Christus' opstanding kan geen oorzaak of bewijs zijn van/voor de opstanding der goddelozen. Want dat zijn geen lidmaten van Christus. Waarom volgt daar dan niet uit, dat óf de goddelozen niet zullen opstaan, óf dat Christus' opstanding geen getuigenis of oorzaak is van onze opstanding?
Antwoord. De eigenlijke oorzaak van de opstanding der Godzaligen is de opstanding van Christus. Want een verheerlijkt Hoofd kan Zijn lidmaten niet in de dood verlaten, maar er is een andere oorzaak van de opstanding van de goddelozen, n.l. Gods rechtvaardigheid, die niet toelaten zal, dat de goddelozen in de dood blijven. Maar Hij zal hen opwekken, opdat Hij ze tot de eeuwige straffen verwijze en Zijn rechtvaardigheid aan hen openbare, want „het is recht bij God, verdrukking te vergelden dengenen die u verdrukken", zegt de Apostel in 2 Thess. 1 : 6. Hoewel dus Christus' opstanding de goddelozen niet ten nutte komt, volgt daar toch nog niet uit, dat zij niet verrijzen zullen. Want van één zelfde zaak kunnen de oorzaken wel verschillend zijn, En hoewel de goddelozen niet opgewekt zullen worden tot het eeuwige leven, is er dus nog een andere oorzaak waarom zij opgewekt zullen worden.

Tegenwerping 2. De rechtvaardigheid is een weldaad van Christus' dood, Rom. 5 : 9: „Gerechtvaardigd door Zijn bloed zullen wij behouden worden." Dus is dat geen weldaad van Zijn opstanding.
Antwoord. Zowel dood als opstanding bereiden ons dezelfde weldaden, maar niet op dezelfde manier De gerechtigheid is een weldaad van Chris-
tas' dood met betrekking tot Zijn verdienste, én een weldaad van Zijn opstanding, met betrekking tot de toepassing, Rom. 4 : 25: „Want Hij is overgeleverd om onze zonden", d.w.z. opdat Hij de vergeving der zonden en de verdiende gerechtigheid ons zou toepassen. Het kleed der gerechtigheid was wel door Zijn dood gewrocht, maar door Zijn opstanding wordt het ons aangetrokken.

Tegenwerping 3. Als de gerechtigheid, vergeving der zonden, de schenking van de Heilige Geest enz., weldaden zijn, die door Christus' opstanding zijn voortgebracht, dan hebben de vaderen onder het Oude verbond die weldaden niet gekend, en zijn dus niet gerechtvaardigd; aangezien de opstanding van Christus er in hun tijd nog niet was. Want hetgeen voortgebracht wordt, kan er niet zijn voor de oorzaak, die het voortbrengt. *Antwoord.* Christus' opstanding was er nog niet ten tijde van de vaderen, wat de volbrenging aangaat. Maar toch was zij er al gelet op Gods raad, waarin Christus' opstanding en de kracht daarvan, al van het begin der wereld af, krachtig is geweest. Christus is het Lam, Dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld, Openb. 13 : 8; en Hij is gisteren en heden Dezelfde, en in der eeuwigheid, Hebr. 13 : 8. Dat wil zeggen: de kracht van Zijn dood en opstanding, die te bestemder tijd eenmaal geschieden zou, strekt zich uit tot alle

gelovigen van alle tijden. Zoals dus aan ons nu de zonden vergeven, de gerechtigheid en de Heilige Geest geschonken worden, door en om Christus Die gestorven en opgestaan is — zo werden vroeger de vaderen door God in genade aangenomen, en met de vergeving der zonden, de rechtvaardigheid en de Heilige Geest begiftigd, door en om de Messias, Die nog sterven en weer verrijzen zou.

Tegenwerping 4. Deze genoemde weldaden behoren ook tot de andere trappen van Christus' verheerlijking, n.l. tot de hemelvaart en Zijn zitten aan Gods rechterhand. Dus worden ze ten onrechte alleen aan Zijn opstanding toegeschreven.

Antwoord. Wij schrijven ze niet uitsluitend aan de opstanding toe, zodat ze de hemelvaart en het zitten aan Gods rechterhand niet zouden gelden; maar vanwege het feit, dat de opstanding de eerste trap der verheerlijking is, waarop de andere (trappen) noodzakelijk volgen. Want was Hij niet verrezen, dan was Hij ook niet opgevaren, dan zou Hij ook niet zitten aan Gods rechterhand, ja, dan zou Zijn ganse vernedering tevergeefs geweest zijn. Want „indien Christus niet opgewekt is, zo is uw geloof tevergeefs, zo zijt gij nog in uwe zonden", 1 Kor. 15 : 17. En eigenlijk gezegd hangt de ganse schenking en toepassing van Christus' weldaden af van Zijn zitten aan Gods rechterhand. Want vandaar heeft Hij de Heilige Geest gezonden en zendt Hij Hem nog dagelijks, door Wie alleen Zijn weldaden ons door het geloof toegepast worden, Hand. 2 : 33: „Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd zijnde en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van den Vader, heeft dit uitgestort dat gij nu ziet en hoort."

En men moet erop letten, dat de vernedering van de Middelaar niet steeds duurt. Want het was voldoende, dat Hij *eenmaal* leed en stierf. Maar de macht en krachtige werking van Zijn dood, nu die eenmaal geschied is, duurt eeuwig voort in het toeëigenen en bewaren van de weldaden.

Hetgeen tot nu toe in den brede uiteengezet is inzake de opstanding van Christus, kan als volgt worden samengevat. Dan moeten er twee zaken in Christus' verrijzenis worden opgemerkt:

1. de historie,
2. de vruchten.

Bij de historie moet men weer nagaan:

1. Wie er opgestaan is? Christus, God en Mens.
2. Naar welke natuur? Naar dezelfde natuur, waarin Hij geleden had en gestorven was, Luk. 24 : 39: „Ziet Mijne handen en Mijne voeten; want Ik ben het Zelf. Tast Mij aan en ziet." Want hetgeen het Woord eens heeft aangenomen, dat zal Het nimmer weer afleggen.
3. Door wiens hulp? Door Zijn eigen Goddelijke kracht, Joh. 2 : 19: „Breekt dezen tempel, en in drie dagen zal Ik denzelve oprichten", Joh. 10 : 18: „Ik heb macht (Mijn leven) af te leggen, en heb macht hetzelve wederom te nemen", Joh. 5 : 21: „Gelijk de Vader de doden opwekt en levend maakt, alzo maakt ook de Zoon levend die Hij wil."
4. De wijze waarop. Nadat Hij werkelijk gestorven was, is Hij weer levend geworden, door de ziel weer met het lichaam te verenigen. En Hij is waarlijk uit het graf uitgegaan, hetgeen Hij niet had kunnen doen, als Hij naar Zijn mensheid alomtegenwoordig geweest was. Ook is Hij in het graf niet aan het verderf-prijsgegeven, Hand. 2 : 31; ja, Hij is verheerlijkt uit het graf gegaan, onsterfelijk, met een geestelijk lichaam, maar dat geen God geworden of in een Geest veranderd is.

5. Wanneer? Op de derde dag, nadat Hij gestorven was, naar de Schriften, 1 Kor. 15 : 4.
6. Worden bijeenvergaderd de getuigenissen der Engelen, vrouwen en discipelen, aan wie Hij Zich, toen Hij weer levend geworden was, vertoond heeft om Hem te zien en te tasten.

De *vruchten* van de opstanding worden in Vraag (en Antwoord) 45 van de Catechismus verklaard. Dit zijn, kort samengevat, al de weldaden van Christus.

1. Allereerst was de opstanding van de Middelaar Jezus Christus hoogst noodzakelijk, opdat Hij ons Zijn weldaden zou deelachtig maken. Want de Middelaar moest verdienen, en de verdiende goederen aan ons toepassen; en dat had Hij niet kunnen doen, als Hij in de dood gebleven was. Ook hiervoor moest Hij verrijzen, opdat wij er zeker van zouden zijn, dat Hij volkomen voor ons voldaan had. Want het zou een bewijs geweest zijn van een onvolkomen voldoening, als Hij in de dood gebleven was, d.w.z. wanneer Hij, door de dood overwonnen, onder de last der zonden zou zijn blijven liggen; want waar de dood is, daar is ook de zonde. Daarom was het nodig, dat Hij verrees. Want de voldoening moest volkomen zijn; maar dat had ze niet kunnen zijn zónder Zijn opstanding; ook zouden wij, zonder Zijn opstanding, niet van Zijn volkomen voldoening verzekerd zijn. Voorts moest dezelfde Middelaar sterven en weer opstaan, verdienen en dan ook toeëigenen, naar Paulus' uitspraak, 1 Kor. 15 : 21: „Dewijl de dood door een mens is, zo is ook de opstanding der doden door een Mens", en Joh. 10 : 28: „En Ik geef hun het eeuwige leven", Ez. 37 : 24v.: „Mijn Knecht David zal Koning over hen zijn", enz. Tenslotte moesten wij in Zijn menselijke natuur ingeplant zijn, omdat onze zaligheid gefundeerd is op het zaad van David, Ez. 37 : 25: „Mijn Knecht David" enz., Hand. 17 : 31: „Hij heeft een dag gesteld, op welken Hij den aardbodem rechtvaardig zal oordelen door enen Man", en Joh. 5 : 22 en 27: De Vader „heeft al het oordeel den Zoon gegeven; omdat Hij des mensen Zoon is."

2. Vervolgens worden wij door de kracht van Christus' opstanding opgewekt tot een nieuw leven, Rom. 6 : 10. Want Hij moest eerst van Zichzelf, en daarna van ons de dood afwenden. Ja, wij moesten in Zijn menselijke natuur ingeplant zijn, opdat de Heilige Geest uit Hem in ons zou kunnen afvloeien. Ten derde is Christus' opstanding een zeker pand van onze opstanding, want Hij is ons Hoofd, onze Koning en onze Priester. Hij heeft voor ons volkomen voldaan. Hij heeft het leven en de heerlijkheid ontvangen, niet slechts voor Zichzelf, maar ook voor ons. Tenslotte, Hij stort Zijn Heilige Geest over ons uit, Die ons opwekken zal, Rom. 8 : 11.

Wat betekent het nu, te geloven in Christus, Die ten derden dage van de doden opgewekt is?
Antwoord: Het wil zeggen te geloven:
1. dat Christus werkelijk van de doden opgewekt is, d.w.z. dat Hij Zijn ziel weer met Zijn lichaam verenigd en dat levend gemaakt heeft;
2. dat Hij opgestaan is met een verheerlijkt en geestelijk, maar toch een waarachtig en geen schijnlichaam;
3. en zulks door Zijn eigen Goddelijke kracht; 4. ten einde, dat Hij mij en alle gelovigen rechtvaardig en heilig maken zou, en ten laatste ook zou opwekken en verheerlijken.